

Pětina mužů s rakovinou prostaty umírá zbytečně

Ignorují prvotní příznaky a přicházejí k lékaři pozdě

Praha, XX. YY. 2022 – Při jakýchkoli problémech s močením by měl zbystřit každý muž po čtyřicítce – může totiž jít o první příznak rakoviny prostaty. V Česku si tuto diagnózu ročně vyslechne přibližně 8 000 mužů, 20 % z nich ve chvíli, kdy už mají metastázy v jiných částech těla a nádor není možné operativně odstranit. Přestože i těmto pacientům umí lékaři díky moderním lékům prodloužit život v dobré kvalitě, úplné uzdravení u nich není možné, a pacienti tak umírají předčasně. Pandemie stav zhoršila – odradila řadu lidí od návštěv ordinací. O důležitosti prevence a novinkách v léčbě pokročilé rakoviny prostaty budou urologové mluvit na odborné konferenci Komplexní novinky v uroonkologii, která startuje 13. května v Praze.

„Čím dříve rakovinu prostaty u pacienta odhalíme, tím větší naději na úplné uzdravení má. V časně fázi onemocnění lze nádor odstranit chirurgicky nebo radioterapií, někdy v kombinaci s hormonální léčbou. Bohužel pro ty, kteří přijdou v pokročilé fázi nemoci, je fatální konec nevyhnutelný. Přitom bychom mohli časným záchytem rozvoji nemoci zabránit,“ vysvětluje MUDr. Jana Katolická, Ph.D., primářka Onkologicko-chirurgického oddělení Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Jako pokročilé stadium rakoviny prostaty odborníci označují stav, kdy se u pacienta vyskytnou metastázy a časem tato fáze nemoci přestane reagovat na hormonální terapii. *„Takzvaný metastatický kastračně rezistentní karcinom prostaty se týká 20 % pacientů, u nichž rakovinu odhalíme. Tyto nádory nejčastěji, až v 75 % případů, metastazují do kostí. Pacienty, kteří dlouhodobě přehlíží problémy s močením, tak k lékaři často přivedou až silné bolesti pohybového aparátu,“* upozorňuje doc. MUDr. Renata Soumarová, Ph.D., MBA, přednostka Onkologické kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a 3. LF UK. V takových případech umí lékaři díky moderním lékům pacientům prodloužit život při zachování jeho dobré kvality. *„Ještě nedávno jsme pro těžké případy neměli mnoho možností efektivní terapie. Ale s příchodem nových léků dokážeme i těmto pacientům zajistit až několikaleté přežití bez nepříjemných nežádoucích účinků, které jsou spojené například s chemoterapií. Navíc jsou tyto léky ve formě tablet, takže je pacienti mohou užívat pohodlně doma,“* vysvětluje doc. Soumarová.

I když lékaři nové možnosti léčby pokročilých nádorů vítají, zůstává jejich hlavním zájmem časný záchyt nemoci. Čeští muži však preventivní prohlídky často zanedbávají. Přestože mají problémy s močením, typicky například obtížné nebo časté močení, slabý přerušovaný proud nebo úniky, k lékaři nejdou. Pro řadu mužů je totiž rakovina prostaty zvláště citlivé téma, a proto se mnohdy bojí na vyšetření vyrazit. Odkládání umocnila pandemie koronaviru, jež pacienty odradila od návštěv zdravotnických zařízení. Lékaři v této souvislosti evidují nárůst počtu pacientů, kteří do ordinací přicházejí již v pokročilém stadiu nemoci. Tuto trend na svých pracovištích potvrzuje jak doc. Soumarová, tak prim. Katolická. *„Zrádné je u rakoviny prostaty také to, že v počáteční fázi nemoci se příznaky nemusí objevit vůbec. Je proto důležité, aby muži na preventivní prohlídky k urologovi chodili, i když potíže nemají. Pravidelné kontroly by měli pánové, kteří nemají tento typ rakoviny v rodině, zahájit po dosažení padesáti let věku. V případě rodinné anamnézy je to vhodné už po čtyřicítce,“* doporučuje prim. Katolická a dodává: *„Vyšetření se muži nemusí bát, je krátké a*

nebolestivé. Zahrnuje odběr krve ke stanovení hladiny tzv. prostatického specifického antigenu (PSA) a vyšetření konečníku.“

Přibližně 70 % bezpříznakových karcinomů rakoviny prostaty roste pomalu, ale když už se ohlásí obtížemi, může být na kompletní odstranění pozdě. Česká urologická společnost ČLS JEP Ioni spustila pilotní projekt časně detekce karcinomu prostaty. V rámci něj se snaží co nejlépe zachytit ty, jichž by se nádor mohl týkat a vážně je ohrozit.

Rakovina prostaty je u mužů v Česku nejčastějším solidním zhoubným nádorovým onemocněním. Podle urologů nyní žije v tuzemsku přibližně 60 000 mužů, kteří se s nádorem v nějaké fázi léčí nebo léčili. Přibližně 1 500 pacientů ročně nemoci podlehne. Ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi je Česko šesté, co se počtu nemocných týče. Ve světě je na třináctém místě.

Kontakt pro novináře:

Mgr. Veronika Ostrá, ostraveronika@gmail.com, +420 776 245 881

Mgr. Dominika Cardová, cardova@mavepr.cz, +420 728 297 868